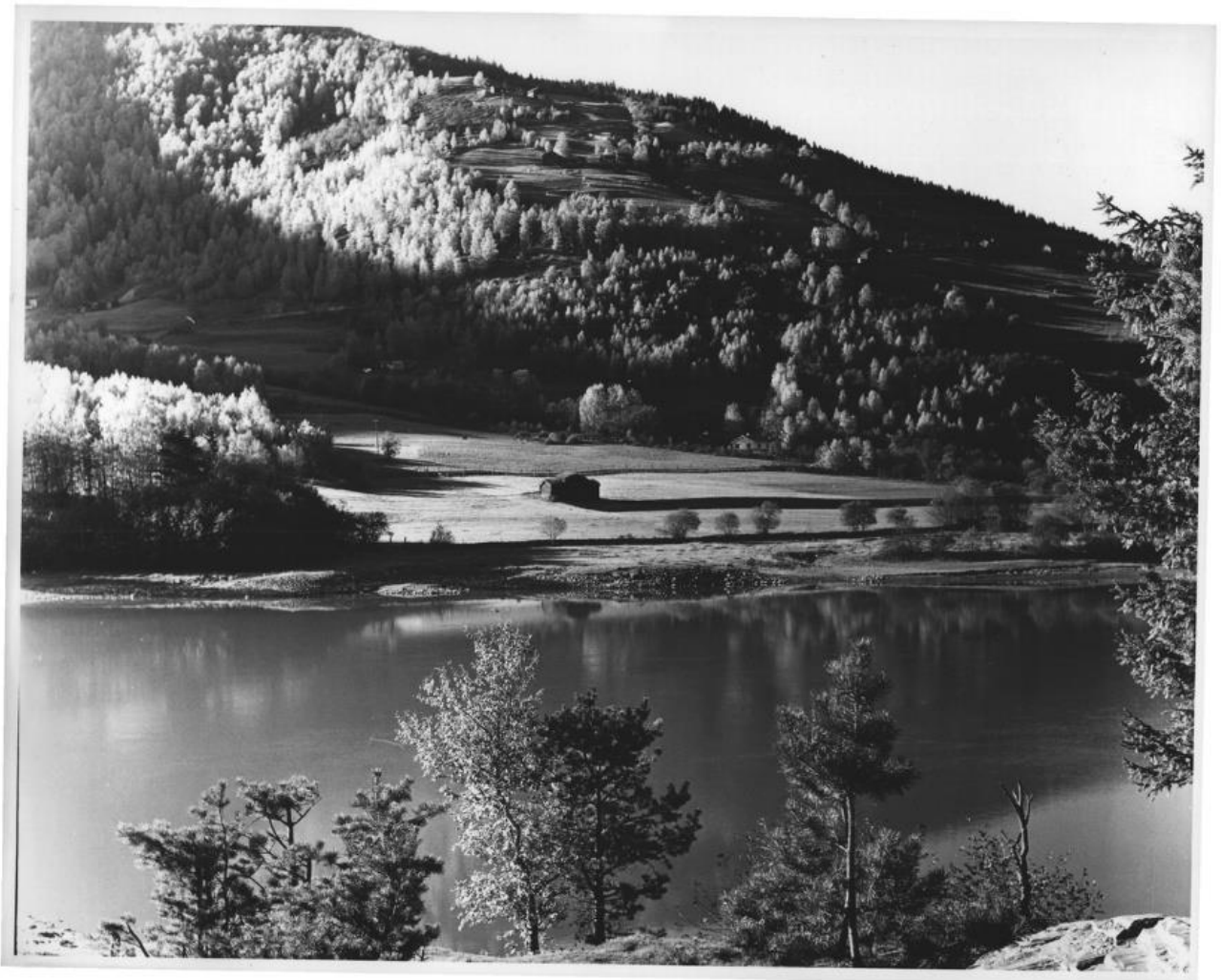

Skår, gnr. 155 og 156

Av Knut Raastad, oktober 2023

Frå Lalm 1960. Foto frå Paul Andreas Røstad / Dextra / Norsk Teknisk Museum, digitaltmuseum.no

Skår øvre

Gnr. 155 bnr. 1, L.nr. 104, gml.nr 163 og 164

Øvre Skår 1 b.pund fisk som tilsvara 8 skinn tilhørde fru Gyrvild Fadersdotter Sparre, enkje etter Hr. Lauge Brahe. Saman med mykje anna gods i Akershus len vart Skår i 1586 skjøta over frå fru Gyrvild til kong Fredrik 2.

Frå 1612 til 1628 var det Find Skår som var leiglending av krongodset øvre Skår. Finnd betalte skatt av Skår både i 1635 og 1643 sjølv om det da var ny bygslar.

Siffuer Jonsen Rottem betalte bygsel av Skår frå 1635 til 1666. Pål Rottem hadde i 1628 fått pant da han gav lån til kongen, og det ser ut til at pantet vart innløyst ved at Siffuer overtok bygselen frå 1633.

I 1668 var Anders brukaren i øvre Skår. Kiølstad engeland 1 skinn vart i 1668 brukt under Skår og tilhørde bonden Anders. Anders var frå Rottem. I 1673 var det skifte etter Anders Jonsen Skaar f.ca.1606, han var gift med Bergette Guttormsdotter og dei hadde 4 barn:

Jon f.ca.1650

Guttorm

Guri

Anne

Krongodset øvre Skår var ein del av godset som oberst Brochdorf kjøpte. I 1672 kjøpte Tosten Kleppe garden Skår 18 mrk. fisk, dvs. 6 skinn (1/2 hud). Dette vart i 1675 seld til Jon Skår for 40 rd.

Anders Nilsen Skår kjøpte 1 ½ skinn av Jon Andersen Skår i 1676 for 44 rd. Anders Nilsen Skår var gift med Synnøve Hansdotter d.ca.1691, dei hadde ikkje barn saman. Men kanskje hadde Anders ein son:

Nils, neste brukar

I 1678-1680 var både Anders og Nils brukarar av øvre Skår 1 b.pund fisk (8 skinn) saman med 1 skinn i Kjølstad. Nils vart også nemnd som brukar ved skoskatten 1711. Marit Nilsdotter kan ha vore dotter hans, mannen hennar husmann under Skår Ole Nilsen selde i 1732 2 2/3 skinn av Skår som ho hadde ervd, Siver Olsen hadde betalt 27 rd for dette. Kanskje var Anne dotter til Nils også:

Anne d.ca.1740, neste brukar

Marit, g.m. Ole Nilsen

Siver Olsen Skår kjøpte som nemnd 2 2/3 skinn av Skår i 1732. Siver Olsen f.ca.1678 d.1752 var gift med Anne Nilsson d.ca.1740, dei hadde 3 barn:

Ole f.ca.1714 d.1789, neste brukar

Jacob f.ca.1722

Thore f.1726

I 1752 vart det avlyst panteobligasjon frå Siver Siverson til Ole Tordsen Bjølstad på 650 rd, men dette kan vera feilskrift for Siver Olsen.

Ole Siverson Skaar vart 1743 gift med Marit Jonsson f.ca.1715 d.1789, dei hadde 3 barn:

Syver f.1743

Anne 1744-1834, g.m. Syver Olsen Bakken Enersplassen

Gunnild f.ca.1753, ugift, ho hadde sonen Ole

Syver f.ca.1755, neste brukar

Eli f.1760, g.m. Thord Andersen

Syver Olsen f.ca.1755 d.1789 overtok i 1780 øvre Skår 8 skinn frå faren for 196 rd. Syver var gift med Mari Simonsdotter f.ca.1760 d.1789, dei hadde 3 barn:

Marit f.ca.1781 d.1789

Ole f.1785

Ragnild 1788-1789

Etter ofsen var det auksjon på øvre Skår, og Syver Olsen Enersplassen fekk tilslaget for 276 rd. 48 sh. med skjøte i 1790. Syver Olsen f.ca.1741 d.1805 vart 1771 gift med Anne Olsdotter Skår 1744-1834, ho var syster til førre eigaren. Syver og Anne hadde 1 barn:

Ole 1772-1863, neste brukar

Ole Syversen Skår overtok etter faren, og panteobligasjon i 1807 var i hans namn. Øvre Skår var da på 7 skinn. Ole Syversen Skår var forpaktarspelemann og etter tradisjonen budde han siste del av livet i Spellmannstugu ved Lalmbrua. Ole vart 1802 gift med Imbjør Hansdotter f.ca.1778 d.1867 truleg frå Klokkargarden, dotter til ugifte Dorthe Enersdr. og soldat Hans Christensen. Ole og Imbjør hadde 6 barn:

Syver f.1803, g.m. Ragnhild Olsdr. Slaaen f.ca.1802, på Veslesæteren i Rinddalen

Anne f.1805, g.m. Ole Jonsson Sæter 1804-1882

Mari f.1810, g.m. Fredrik Johnsen Sæter f.1807

Marit f.1813, g.m. Hans Jonsson Sæter 1811-1879

Ingri f.1816, til Østerdalen, seinare til Ålesund

Ener 1819-1904, g.1854 m. Kari Olsdr. Kleivrud f.ca.1826 d.1920

I 1811 skjøta Ole Syversen Skår over halve garden til Ole Knutsen for 620 rd, og året etter vart det tinglyst erklæring om at det ikkje skulle hefte odelsrett på hans del. Den delen som Ole Knutsen overtok vart kalla Skår øvre nørdr. Ole Knutsen f.ca.1783 d.1866 vart 1808 gift med Ingri Jonsson Glimsdal / Øy f.ca.1777 d.1852, dei hadde 2 barn:

Ole f.1811, neste brukar

Torø 1814-1902, g.m. Knut Knutsen Svarvarhaugen 1814-1897

Ole Olsen Skaar f.1811 vart 1837 gift med Anne Olsdotter f.1817 dotter til Ole Hansen Svare f.ca.1785 d.1862 og Kari Nilsdtr. Strand n. f.1794. I 1865 var Ole Olsen gardbrukar og forpaktar i øvre Skår nørde, men da med berre to kyr og all utsæd vart registrert på den andre brukaren av øvre Skår Peder Olsen. Ole og Anne hadde 3 barn:

Ole 1837-1844

Ole f.1840

Hans f.1843

I 1848 var det skjøte til Hans Gulbrandsen nedre Skår på øvre Skår søre frå Ole Syversen for 500 spd. I 1849 tinglyste sonen til Ole Knutsen, Ole Olsen ein pantobligasjon til Hans Gulbrandsen, men alt året etter i 1850 overtok Hans Gulbrandsen også øvre Skår nørde med skjøte frå Ole Knutsen for 500 spd. Dermed vart Hans Gulbrandsen eigar av heile øvre Skår samtidig med at han også var eigar av nedre Skår. I 1859 vart øvre Skår ln. 163 og 164 og nedre Skår ln. 165 samanføygd til eitt bruk, men i 1871 vart dei skyldsette som to bruk att.

I 1866 selde Hans Gulbrandsen garden øvre Skår til Peder Olsen Høgbrenna frå Lom for 1400 spd. Eit jordskifte i 1864 tyder på at Peder Olsen var kome der da, og andre sonen var fødd på Skaar i 1862; i 1865 var dei gardbrukarar og sjølveigarar i Skår. Peder Olsen f.1825 vart 1860 gift med Embjørg Erlandsdotter f.1833 på Lykre i Skjåk. Dei hadde truleg 5 barn for det var truleg Embjørg som saman med fem barn utvandra til Amerika i 1872:

Ola f.1860

Erland f.1862

Petter f.1865

Imbjør f.1867

Lars f.1870

I 1865 var det to brukarar i øvre Skår, Ole Olsen f.1841 var forpaktar. Han var gift med Anne Olsdotter f.1827 og dei hadde 2 barn:

Ole f.1853 (var truleg ikkje son til Ole?)

Ole f.1863

I 1872 var det auksjonsskjøte på øvre Skår til Rasmus Olsen Flotten for 1230 spd. Rasmus Olsen skreiv ut ein panteobligasjon på 600 spd. til Ole O Løkre. Rasmus Olsen f.1817 d.1875 var son til Ole Olsen f.1788 og Margrethe Olsdtr. f.1790. Rasmus Olsen var gift med Sigrid Olsdotter f.1816, og i 1865 var dei gardbrukarar og sjølveigarar på Flåten i Nordberg i Skjåk. dei hadde 3 barn:

Ole f.1844, neste brukar

Ole f.1847

Rasmus f.1850

Live f.1854

Peder f.1857

Sonen Ole Rasmussen overtok etter foreldra i 1876 med skjøte for 1000 spd. Ole Rasmussen f.1844 var gift med Anne Jacobsdotter f.1842 også frå Lom eller Skjåk. Ole og Anne hadde 2 barn:

Sigri f.1875

Imbjør 1876-1877

I 1913 var det auksjonsskjøte til John Olsen Kjølstad for kr 4800, men han hadde truleg overteke året før da han hadde skrivi ein panteobligasjon. John Olsen var gift med Ragnhild Pålsdotter Snerle, dei hadde 3 barn:

Ole 1901-1977, neste brukar

Pål

Anne

Sonen Ole J Skaar overtok etter faren i 1942 med skjøte for kr 6870, herav lausøyre kr 3200. Ola J. Skaar vart 1934 gift med Marit Teigen f.1907, dei hadde 6 barn:

John f.1935, neste brukar

Trygve f.1936

Ragnar f.1938

Kolbjørn f.1944

Odd Magne f.1946

Steinar f.1950

John Skaar overtok etter faren i 1979. John vart 1979 gift med Mari Helga Holen, Heidal f.1939 dotter til Øivind Holen f.1901 og Kari Mo, Vågå f.1907. John og Mari har 1 barn:

Ole Øivind f.1979, neste eigar

Ole Øivind Skaar overtok øvre Skaar i 2015.

Hilde Lund Kolden, Lom og Espen Saltvik Gustavsen overtok øvre Skår i 2020.

Kjelder:

Pål Øystein Kvarberg, 2000: Slekter i Vågå og Lom, Tolstadslekten m.m.

Digitalarkivet: panteregister

Norske gardsbruk 1953-1997

Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.

Jon Kolden, 2002: Bygdabok for Lom 2

Paul Odd Brun: Ola Syversen Skaar

Skår nedre

Gnr. 156 bnr. 1, løpenr. 165

Nedre Skår låg til prestbolet, i jordebok i 1576 gjekk det fram at landskylda var på ½ hud. I 1590 fekk Siver Bjørnstad bot fordi han hadde teke til seg ein jordpart av Skår som låg til prestbolet.

Brukar i nedre Skår var i 1645 Peder, han vart nemnd i skattelister til 1653.

I 1668 var det Engebredt som var brukar av 1 hud som tilhørde prestbolet, han vart nemnd frå 1654. Det var skifte etter Ingelbret Mikkelsen i 1674, han var gift med Aagot Jonsdotter d.1682. Engebret f.ca.1616 og Aagot hadde 3 barn:

Mikkell f.ca.1658

Thore f.ca.1660, til Pillarviken

Mari

Aagot hadde vore gift tidlegare og hadde to sønner, farsnamnet gjer at ei hypotese er at Aagot hadde vore gift med den Peder som var brukar i 1645:

Jon Pedersen f.1651

Steinar Pedersen f.1654

Steinar Skår fekk i 1675 bygsel frå presten, men Aagot gjekk til sak i 1681 og vann fram i at ho hadde rett til bygselen etter bygselbrevet til mannen Ingelbret frå 1664.

Mechel Ingelbretsen Skår d.1708 var gift med Ingebor Pederdotter, i 1711 var det Ingebor som vart nemnd som brukar. Mikkell og Ingebor hadde 4 barn:

Jugelbret f.ca.1695 d.1766, neste brukar

Peder

Simen

Aagaadt

Ingelbret Mikelsen Skår fekk i 1722 bygsel frå presten på nedre Skår 1 hud 2 skinn vart nemnd som brukar i 1724 da han pantsatte dyr og avling. Engebret var gift med Anne Hansdotter d.ca.1745, dei hadde 6 barn:

Embiør f.1725, seinare brukar

Michel f.ca.1731

Anne f.ca.1737

Hans f.ca.1739

Else f.ca.1740

Simon f.ca.1741

Presten bygsla i 1744 bort nedre Skår 1 hud 2 skinn til soldat Jacob Siverson Fogstad, Engebret Michelsen har overlate bygselen til han på vilkår at han giftar seg med ei av døtrene. Jakob fekk 2 barn utanom ekteskap:

Siver, mora var Brynild Larsdtr.

Jacob 1750-1750, mora var Brit Jacobsdtr.

I 1751 bygsla presten bort nedre Skår 1 hud 2 skinn til soldat Gulbrand Ennersen og kona. Gulbrand Enersen f.1722 d.etter 1801 vart i 1751 gift med Imbjør Engelbretsdotter 1725-1753 som truleg var dotter til Ingebret Mikelsen. Gulbrand og Imbjør hadde ikkje barn. Enkjemann Gulbrand Enersen vart i 1754 gift på nytt med Ragnild Toresdotter d.etter 1772, dei hadde 1 barn:

Kari f.ca.1753 d.1806, neste brukar

Kari Gulbrandsdotter Skår vart i 1772 gift med Hans Siverson f.ca.1743 d.1813. Hans Siverson fekk bygsel frå presten i 1772, og i 1788 kjøpte han krøtter og husgeråd frå svigerfaren for 265 rd. Han og Kari hadde 3 barn:

Gulbrand f.ca.1773 d.1865, neste brukar

Syver 1778-1837

Imbjør f.ca.1783 d.1802

Gulbrand Hansen f.ca.1773 d.1865 fekk i 1807 bygsel frå presten på nedre Skår 1 hud 2 skinn. Gulbrand vart i 1805 gift med Ragnhild Christohersdotter f.ca.1768 d.1839 frå megarden Storvik, dei hadde 3 barn:

Hans 1805-1881, neste brukar

Christoffer 1808-1888, g.m. Mari Johnsdtr. Sør-Stade 1808-1860. Til Bakken.

Gulbrand 1812-1886

Hans Gulbrandsen Skår 1805-1881 kjøpte i 1839 nedre Skår med kongeskjøte for 600 spd. Hans vart 1838 gift med Marit Iversdotter Bu f.ca.1815 d.1849, dei hadde 1 barn:

Ragnhild f.1840, g.m. Paul Kristensen Snerle 1824-1910

Etter at Hans Gulbrandsen var død i 1881 var det dottera Ragnhild og mannen Paul Kristensen Snerle som ervde nedre Skår.

I 1905 var det skjøte frå Paul Christensen Snerle og Ragnhild Hansdotter, arving etter Hans Gulbrandsen Skaar og hustru, til sonen Gulbrand Paulsen. Gulbrand hadde truleg overteke lenge før dette, i 1900 var han nemnd som sjølveigande gardbrukar i nedre Skår. Gulbrand Paulsen Snerle f.1870 vart 1897 gift med Gunhild Olsdotter Kjølstad 1874-1949, dei hadde 3 barn:

Ragnhild f.1898

Paul 1901-1902

Ole 1901-1971, neste brukar

Olav G Skaar fekk i 1931 skjøte frå foreldra på nedre skår for 8000, herav for lausøyre kr 4000. Olav Skaar vart 1936 gift med Karen Klashaugen, Heidal f.1910. Dei hadde 1 barn:
Gunhild f.1938, neste brukar

Gunhild Skår f.1938 overtok etter faren i 1970. Gunhild vart 1965 gift med Magnus Ymbjørgøyen f.1943 son til Hjalmar Ymbjørgøyen f.1914 og Ragnhild Skjedsvold f.1916. Gunhild og Magnus har 2 barn:
Olav f.1965, neste brukar
Kari Rannveig f.1967

Kjelder:

Pål Øystein Kvarberg, 2000: Slechter i Vågå og Lom, Tolstadslekten m.m.

Digitalarkivet: panteregister

Norske gardsbruk 1953-1997

Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.

Bakken – Kvernhusbakken

Bakken gnr. 156 bnr. 2

Soldat Hans Larsen f.ca.1739 d.1813 vart 1767 gift med Synnev Olsdotter f.ca.1744 d.1807 dotter til Ole Tordsen Hammer f.ca.1692 d.1777 og Randi Rasmusdr. I 1801 var Hans og Synnev husmannsfolk under Skår. Hans og Synev hadde 1 barn:
Lars 1767-1832, g.m. Kirstie Toresdr. Kleiven n. 1765-1834. Til Kleiven.

Christopher Gulbrandsen Skaar 1808-1888 var frå nedre Skår, son til Gulbrand Hansen Skaar f.ca.1773 d.1865 og Ragnhild Christophersdr. Storvik m. f.ca.1768 d.1839. Kristoffer vart 1834 gift med Mari Johnsdotter Sør-Stade 1808-1960 dotter til John Valde. I 1835 var dei husmannsfolk på Skårseie. Christoffer og Mari hadde 1 barn:
Ragnhild 1835-1924, neste brukar

Ragnhild Christoffersdøtter Bakken vart 1853 gift med Iver Knudsen Fjerdigren 1831-1895. Bakken gnr. 156 bnr. 2 vart i 1878 frådelt frå nedre Skår gnr. 156 bnr. 1. Iver Knudsen kjøpte i 1855 Pillarviken som familien eigde til 1897, men ved folketeljingar vart familien nemnd på Bakken. Iver og Ragnhild hadde 7 barn:

Christopher f.1854, neste brukar

Mari f.1857

Knut 1861-1862

Knut f.1866

Marit f.1869

Knut f.1875, g.m. Rønnaug Olsdr. Teigen f.1867. Til Rindsæteren.

Mari f.1877.

I 1897 var det skjøte frå Iver Knudsens enkje og arvingar til Kristoffer Iversen for 400,-, Ragnhild Kristofersdotter fekk føderåd.

Olaf Bakken overtok i 1923 etter morbroren Kristoffer Bakken med skjøte i 1925 for kr 6000,- inkl. lausøyre kr 3000,- samt føderåd kr 5000,- til Marit Iversdotter og Kristoffer I Bakken. Olaf 1904-1993 var son til Ola Hammerdalen og Marit Bakken. Olaf vart 1939 gift med Marta Olausen, Drammen 1907-1986, dei hadde 3 barn:

Marit f.1942, neste eigar
Grete
Kristian

Marit Bakken overtok etter faren i 1997. Marit vart 1959 gift med Ola Stadeløkken f.1936 son til Syver Stadeløkken 1899 og Ragnhild Bråten f.1900. Marit og Ola har 7 barn:

Odin f.1959, g.m. Kirsten Hoff
Mona f.1962, g.m. Trond Amund Moe
Rakel f.1964, sbm. Kuno Weihing
Simon f.1965, g.m. Elin Skogen
Øyvinn f.1968, sbm. Hanne Iren Bergersen
Jan f.1970, sbm. Ann Irene Johansen
Vidar f.1972, var g.m. Ann Cathrin Kaldhusdal

Kjelder:

Digitalarkivet: panteregister, folketeljingar mm.

Norske gardsbruk 1953-1997

Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.

Skurdal

Amund Knutsen Skurdal 1728-1811 var gift med Karen Michelsdtr. f.ca.1730 d.1804, dei hadde 9 barn:

Knut 1755-1842, g.m. Marit Knutsdotter 1757-1834. Til Svarvarhaugen.
Ingri 1757-1842, ugift i 1801, hadde dottera Anne Imbretsdotter f.ca.1792
Anne 1761-1763
Iver 1763-1763
Jon f.1764
Anne 1769-1771
Anne 1773-1773
Michel f.1775, gift soldat i 1801
Ane 1781-1782

Ivar Skurdal 1785-1831 var frå Svarvarhaugen, son til Knut Amundsen Skurdal og Marit Knutsdtr. Amund og Karen Skurdal var dermed besteforeldra hans. Iver vart 1806 gift med

Rønnov Stenersdotter Nettet f.ca.1786 d.1849 dotter til Stener Olsen Nettet 1747-1812 og Brith Povelsdtr. f.ca.1754 d.1796. Ved barnefødsler fram til 1821 var familien på Skårseie som truleg var Skurdal, etter dette var dei på Rottemseie som truleg var øvre Bakkom. Det er kjend at Ivar var pottemakar ved Melsætra. Iver og Rønnaug hadde 9 barn:

Marit f.1806, g.m. Thor Knutsen Kleppeie f.ca.1803. Til Kluften.

Knut 1810-1834, Rottemsbakken

Stener 1812-1857, g.m. Kari Johannesdtr. Tolstadeie Kleiven

Brith 1815-1887, g.m. Nils Olsen Snerleeie 1803-1883. Til Snerlebakken

Iver f.1818, g.m. Jørann Olsdtr. Harlaugseie f.ca.1817. Til Fron

Poul f.1821, g.m. Rønnaug Hansdtr. Sørum Laurgardseie f.ca.1822. Til Bud.

Mali f.1824

Amund f.1827

Amund f.1829

I 1865 og 1875 var Ener Jonsen 1787-1878 føderådsmann. Ener vart 1814 gift med Mari Gulbrandsdatter f.ca.1792 d.1870. I 1817 var familien på Ryeneie og i 1820 var dei inderster på Rottemseie. Ved barnefødsel i 1822 var dei komne til Skaarseie som truleg var Skurdal.

Ener og Mari hadde 10 barn:

Eli f.1814

Gulbrand f.1817

Dorthe f.1822

Marit 1825-1825

Marit f.1826

Jon f.1830, seinare brukar

Ole 1833-1918, neste brukar

Mari 1836-1836

Ener 1842-1922, g.m. Barbro Paulsdtr. Stokstad 1820-1890, g.2.m. Anne Jakobsdtr.

Jakobstad, Sel f.1854. Til Barbrostugu på Lalm.

Ole Enersen var i 1865 husmann med jord på Skurdal, men i 1875 hadde han bytt med broren og var husmann på Skårsreiret. Ole vart 1854 gift med Eli Pedersdatter Tolstadeie 1830-1923 dotter til Peder Svendsen Tolstadeie, dei hadde 6 barn:

Mari f.1855

Peder f.1858

Imbjør f.1860

Einar 1863-1940

Ole f.1866

Paul f.1870

I 1875 og 1900 var Jon Einarsen Skurdal 1830-1920 husmann meed jord på Skurdal. Jon var gift med Anne Pedersdatter Harlougeie, Heidal 1829-1917. I 1865 var familien husmannsfolk på Reiret. Jon og Anne hadde 6 barn:

Mari f.1854, g.m. Ole Nilsen Snerlebakken f.ca.1839

Mari f.1856

Ener 1859-1954, neste brukar
Kari f.1862
Ingeborg f.1866
Anne f.1870

Ener Skurdal 1859-1954 var gift med Kari Bakkum n. 1863-1896 dotter til Erik Olsen Bakkum. Ener og Kari hadde 5 barn:

Anne f.1885
Kari f.1887
Mari 1890-1982, neste brukar
Marit f.1892
Kari f.1895

Skurdal gnr. 156 bnr. 8 vart frådelt frå nedre Skår i 1935 med skjøte frå Ola G Skaar til Anton P Fossen for kr 2500,-. Anton 1883-1970 var son til Per O Fossen og Mari Kleiven. Per vart 1923 gift med Mari Skurdal 1890-1982. Anton og Mari hadde 3 barn:

Kari f.1923, g.m. Svein Wahlquist. Til Stokstad nistugu
Marit f.1928, g.m. Hans Sveen m. f.1927
Per f.1931, neste brukar

Per A Fossen overtok i 1951. Han overtok Rindsætra i 1965 frå onkelen Knut Fossen.

Håkon Sveen f.1969 overtok etter onkelen. Håkon er son til Marit Skurdal og Hans Sveen.

Kjelder:

Digitalarkivet: panteregister, folketeljingar mm.

Norske gardsbruk 1953-1997

Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.